

TALE

8. december 2009

J.nr. 2009-0021004

3. kt./le

Beskæftigelsesministerens tale til samråd den 17. december i Arbejdsmarkedsudvalget vedrørende sygedagpengelovens varighedsbegrænsning og forlængelsesmuligheder

Spørgsmål:

Spørgsmål S

Ministeren bedes redegøre for, hvor mange der årligt mister retten til sygedagpenge, før de er blevet raskmeldt herunder, hvor mange der ikke får alternativ overførselsindkomst, som fx kontanthjælp, fordi de eksempelvis har formue eller falder ind under reglerne om ægtefælleforsørgelse?

Spørgsmål T

Ministeren bedes redegøre for, om de der mister sygedagpengeretten og ikke er berettiget til alternativ forsørgelse oftere bliver førtidspensioneret sammenlignet med de personer, der fortsat får sygedagpenge eller som modtager kontanthjælp, efter de er blevet frataget sygedagpenge?

Spørgsmål U

Ministeren bedes redegøre for, om Odense Kommune har handlet inden for sygedagpengelovens gældende regler ift. at stoppe sygedagpengene til en gravid kvinde, Isabel Nielsen, som afventer en MR-scanning, der ikke kan gennemføres på grund af fare for fostret.

Spørgsmål V

Ministeren bedes redegøre for ændringen af forlængelsesmulighederne, som regeringen har aftalt med DF og LA, og særligt om de giver mulighed for forlængelse i et tilfælde som Isabel Niensens?

Spørgsmål W

Ministeren bedes oplyse, om det vægter højere for regeringen at spare de penge, som en afskaffelse af varighedsbegrænsningen på sygedagpengeområdet vil koste, frem for at sikre et sygedagpengesystem, hvor borgerne er sikret en indkomst til de er raske?

Spørgsmål X

Ministeren bedes give sin vurdering af, om klage- og ankesmulighederne er gode nok på fx sygedagpengeområdet, eller om ministeren er enig med Socialdemokraterne i, at der skal etableres en ny ombudsmandsfunktion for borgerne – en ombudsmand, der skal sikre borgernes retssikkerhed i forhold til kommunale serviceydelser og i forhold til offentlige indkomstoverførsler.

Svar:

Jeg vil starte med at sige, at denne regering er meget optaget af, hvordan vi kan nedbringe sygefraværet og så vidt muligt hjælpe folk tilbage i arbejde.

Vi ved jo, at det bliver sværere at vende tilbage til arbejdsmarkedet jo længere tid, man har været på offentlig forsørgelse. Hver 5. som er sygemeldt i mere end 1 år vender aldrig tilbage til arbejdsmarkedet.

Det er den udfordring vi står overfor – og regeringens recept er, at en aktiv indsats kan hjælpe sygemeldte tilbage i job. Derfor har vi også lanceret en sygefraværshandlingsplan, som blandt andet har fokus på tidlig indsats og opfølgning samt styrket dialog med den sygemeldte.

Derfor er det også noget væsentligt, når det i spørgsmålet W antydes, at der alene skulle være økonomiske motiver bag den nuværende varighedsbegrænsning. Det her handler om mennesker – og jeg synes ikke, at vi som samfund bare skal par-

kere mennesker på sygedagpenge og overlade dem til sig selv.

----- O -----

For så vidt angår de tal, som der efterlyses i spørgsmål S, er der på et år omkring 760.000 sygedagpengeforløb. Af disse er der kun omkring 6.200 sygedagpengeforløb - altså under 1 pct. - som ophører på grund af varighedsbegrænsningen efter 52 uger eller fordi mulighederne for forlængelse er udtømte.

3 måneder efter personerne er faldet for varighedsbegrænsningen, viser tallene, at 2/3 modtager anden offentlig forsørgelse f.eks. kontanthjælp eller dagpenge.

1/3 modtager ingen offentlig forsørgelse efter 3 måneder. Det svarer til omkring 2.000 personer. Halvdelen er dem der er i arbejde som lønmodtagere, mens den anden halvdel er uden lønindkomst.

Der er altså omkring 1.000 personer om året, som ikke modtager offentlig forsørgelse efter de er faldet for varighedsbegrænsningen, og som enten er selvstændige, ægtefælleforsørget eller klarer sig på anden måde.

----- O -----

Og det fører os til spørgsmål T. For at se på, hvor mange sygedagpengemodtagere, der senere bliver førtidspensionerede, er man nødt til at gå lidt tilbage i tid. Persongruppen i svaret på spørgsmål T er dermed ikke den samme som i svaret på spørgsmål S.

Blandt de sygedagpengemodtagere, der faldt for varighedsbegrænsningen i 2007 og som herefter ikke modtog nogen offentlig forsørgelse, er ca. 10 pct. i dag på førtidspension. Det svarer til omkring 200 personer.

Blandt de sygedagpengemodtagere, der faldt for varighedsbegrænsningen i 2007 og som overgik til kontanthjælp, er ca. 20 pct. i dag på førtidspension. Det svarer ligeledes til omkring 200 personer.

Endelig viser tallene, at ca. 27.000 personer i 2007 fik forlænget sygedagpengene. Heraf er godt 20 pct. i dag på førtidspension. Det svarer til godt 6.000 personer.

At relativt mange forlængelsessager ender med førtidspension skyldes flere forhold. En af årsagerne kan være, at sygedagpengene kan forlænges, når der er påbegyndt en førtidspensionssag.

----- O -----

I forhold til spørgsmål U, har jeg kun meget begrænsede oplysninger om sagen fra Fyns Stiftstidende. Det er derfor vanskeligt at sige, om Odense Kommune har handlet inden for sygedagpengelovens regler, da de standsede udbetalingen af sygedagpenge til den gravide Isabel Nielsen.

Det fremgår af oplysningerne, at hun har nået varighedsbegrænsningen, fordi hun har modtaget sygedagpenge i 52 uger indenfor 18 måneder.

Det fremgår ikke af oplysningerne i sagen, om hun har anket afgørelsen, men den mulighed har hun naturligvis.

For at kunne få sygedagpenge ud over de 52 uger skal en af forlængelsesreglerne være opfyldt.

Fyns Stiftstidende har beskrevet, at Isabel Nielsen er i en uafklaret situation. Den mest nærliggende mulighed for at forlænge i den beskrevne situation er bestemmelsen om at forlænge i op til 26 uger, når det er nødvendigt at gennemfø-

re en afklarende foranstaltning for at klarlægge den sygemeldtes arbejdsevne.

Ankestyrelsen har i en principafgørelse fra 2002 fastslået, at en uafklaret helbredsmæssig situation ikke er til hinder for at forlænge efter denne bestemmelse.

Jeg kan jo ikke gå ind i en konkret vurdering af den pågældende sag. Men ud fra de oplysninger jeg har om sagen, mener jeg ikke, at det er udelukket at forlænge efter bestemmelsen om afklaring, forudsat, at afklaringen kan ske inden for 26 uger.

Og det er netop forlængelsesreglen om afklaring, som regeringen og Dansk Folkeparti, som led i finanslovsaftalen for 2010, har besluttet at udvide med 13 uger, til 39 uger i alt. Jeg forventer, at dette forslag vil blive fremsat i slutningen af januar 2010, så det vil kunne træde i kraft 1. april 2010.

----- o -----

Som svar på spørgsmål X er det min vurdering, at klage- og ankemulighederne på sygedagpengeområdet sikrer retssikkerheden for borgerne. Kommunernes afgørelser på sygedagpengeområdet kan altid indbringes for beskæftigelsesankenævnene. Ankestyrelsen kan efterprøve en afgørelse fra et beskæftigelsesankenævn, hvis Ankestyrelsen skønner, at sagen er generel eller principiel.

Jeg vil også pege på, at Ankestyrelsen har en vigtig opgave i form af rådgivning og praksiskoordinering, som medvirker til at sikre en ensartet praksis i hele landet.

Og må jeg minde om, at vi allerede har en ombudsmandsinstitution, nemlig Folketingets Ombudsmand. Ombudsmanden kan allerede i dag undersøge behandlingen af de konkrete afgørelser, der bliver truffet af klageinstanser fx på sy-

gedagpengeområdet. Jeg ser derfor ikke noget behov for en ny ombudsmandsfunktion.

----- O -----

Nu tror jeg efterhånden, at jeg har været rundt i alle de hjørner, som spørgsmålene dækker.

Her til sidst vil jeg sige, at jeg synes, vi har et sygedagpenge-system, som har fokus på at hjælpe de sygemeldte tilbage på arbejdsmarkedet samtidig med, at der er tænkt i sammenhænge og overgange til andre beskæftigelsesmæssige eller sociale løsninger.